

Handlingsplan for SLT i Eidskog kommune

2023-2025

Av Ketil Berg.

SLT-koordinator i Eidskog kommune.

1. Innledning:

SLT = Samordning av Lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak.

SLT-modellen er et hjelpemiddel for å samordne rus og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge. I en kommune er det mange enkeltpersoner og offentlige instanser som bidrar i dette arbeidet. Modellen bidrar til å koordinere informasjon, kunnskap og ressurser mellom kommunale aktører og politi, samt næringsliv og frivillige organisasjoner når dette er naturlig. Alle norske kommuner kan ta i bruk SLT-modellen, og i dag benyttes SLT i rundt 190 kommuner. Sekretariatet for konfliktrådene (Sfk) har det nasjonale ansvaret for faglig oppfølging og støtte til SLT-samarbeidet i kommunene. Dette omfatter blant annet tilbud om opplæring, kurs, konferanser og nettverksmøter.

SLT kort oppsummert:

- Samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet.
- Sikrer at de ressursene som allerede finns hos kommune og politi, blir mer samkjørt og målrettet.
- Daglig er det mange som legger ned en stor innsats for å gi barn og unge bedre oppvekstvilkår. SLT handler om å gjøre denne innsatsen mer effektiv, ved å samordne de gode kreftene i hver kommune.
- Modellen ble introdusert i Norge tidlig på 1990-tallet av KRÅD, og er siden den gang grundig utprøvd av ca. 200 norske kommuner.
- Modellen har blitt evaluert blant annet av PHS og NIBR: "Modell for forebygging av kriminalitet" (PHS 2008). "Kriminalitetsforebygging blant barn og unge i storbyene" (NIBR/PHS 2008)
- I "Modell for forebygging av kriminalitet" framholdes SLT-modellen som en sterk og tydelig arbeidsmodell for forebygging av kriminalitet.

SLT-samarbeidet er forankret både i nasjonale og kommunale føringer:

- Stortingsmelding nr. 17 (1999-2000) «Handlingsplan mot barne- og ungdomskriminalitet»
- Regjeringens handlingsplan «Sammen mot barne- og ungdomskriminalitet» (2005-2008)
- Regjeringens kriminalitetsforebyggende handlingsplan «Gode krefter» (2009)
- Forpliktende samarbeidsprosjekt mellom Eidskog kommune og Eidskog lensmannskontor gjennom avtale om politiråd signert 07.06.23

2. Mål og fokus for SLT-samarbeidet i Eidskog kommune

2.1. Hovedmål

Hovedmålet er å etablere og videreføre et tverretattlig forebyggende arbeid i Eidskog kommune. SLT-samarbeidet skal skape et trygt og godt oppvekstmiljø for barn og unge i kommunen. Fokuset skal være å forebygge psykososiale problemer, rus og kriminalitet. Samt fremme en positiv og aktiv livsstil.

2.2. Delmål

1. SLT skal bidra til en forpliktende og god samordning av tiltak som virker forebyggende og som reduserer utvikling av psykiske problemer, atferdsproblemer, rusmisbruk og kriminalitet blant barn og unge.
2. Barn og unge i Eidskog kommune skal gjennom SLT sikres bedre rammer om oppvekstvilkårene sine, slik at de velger å leve livet sitt på en måte som er positiv for seg selv og andre.
3. Tiltak som er igangsatt gjennom SLT, skal støtte opp om, utvikles og forankres i ordinær virksomhet.

2.3 SLT-samarbeid:

SLT-koordinator skal sikre et kriminalitetsforebyggende samarbeid innenfor kommunen, øvrige kommuner i Glåmdalsregionen og over grensen mot Eda kommune i Sverige. SLT-koordinatorene i Innlandet har også årlige samlinger, hvor særskilte utfordringer som har relevans på tvers av kommunegrenser, blir drøftet. Dette kan være så vidt ulike temaer som russefeiring og høyreekstreme miljøer).

SLT-koordinatoren i Eidskog har årlige møter med SLT-koordinator i Kongsvinger, og Grue/Åsnes/Våler.

2.3.1. Hovedfokus generelt:

SLT-samarbeidet i Eidskog kommune har generelt hovedfokus på barn og unge i alderen 12-18 år, samt deres foreldre i enkeltsaker, men det overordnede fokuset er, og bør være, utsatte barn og unge i alderen 0-23 år.

Eidskog kommune skal ha fokus på tidlig intervensjon ovenfor rus og ungdomskriminalitet, samt forhindre utenforskap. Kartlegging av problemområder, oppretting av tiltak og evaluering av tiltakene er SLT-ordningens arbeidsområde.

2.3.2. Hovedfokus spesielt

Eidskog kommune ønsker spesielt fokus på barn og unge som:

- Vokser opp under vanskelige forhold.
- Er utsatt for omsorgssvikt.
- Utviser dårlig tilpasning til omgivelsene.
- Foretar lovbrudd.
- Begår eller forventes å begå handlinger som er til skade for dem selv eller andre.
- Befinner seg i særlig utsatte miljøer

3. Organisering og struktur

3.1. SLT-modellen i Eidskog kommune

SLT i Eidskog kommune er forankret hos øverste myndighet innen kommune og politi.

Organisasjonen er delt inn i to operative nivåer: Styringsnivå og utøvende nivå.

3.2. Politiråd/SLT-styringsgruppe

Ved innføringen av politiråd i Eidskog kommune den 18.9.2014 ble det vedtatt at politirådet også skal fungere som SLT-styringsgruppe. Dette videreføres

3.2.1. Politirådet/SLT-styringsgruppe skal bestå av:

Ordfører

Rådmann

Politikontakt

SLT-koordinator

Dette i henhold til politirådsavtale. (Andre instanser og fagpersoner kan bli innkalt ved behov).

Fast innkalling har også blitt sendt til:

Politistasjonssjef - Kongsvinger

Leder for oppvekst

Leder for helse

Leder for tekniske tjenester.

3.2.2. Politirådets mandat:

- Sørge for et godt samarbeid mellom politi, kommune, næringsliv og frivillige organisasjoner/interesseorganisasjoner.
- Bruke kommunens politivedtekter som et aktivt verktøy for å sikre befolkningen gode kriminalitetsforebyggende og trygghetsskapende tjenester i sitt lokalsamfunn.
- Jevnlig revisjon av kommunens politivedtekter.
- Sørge for felles forståelse av trender og utviklingstrekk i det lokale kriminalitetsbildet, herunder felles forståelse av bakenforliggende og utløsende årsaker.
- Sørge for målrettede forebyggende tiltak knyttet til kriminalitet, utrygghet og sårbarhet.
- Samordne strategiske beslutninger for kriminalitetsforebyggende arbeid, beredskap og samfunnssikkerhet.
- Ha ansvar for utviklingsarbeid og framdrift i SLT-arbeidet og etablering av overordnede rammer for kommunens totale innsats, for å fremme god helse og forebygge kriminalitet.
- Ha kunnskap som er av strategisk betydning i forhold til de prioriteringer og beslutninger som må foretas innenfor den enkelte sektor.
- Behandle SLT-handlingsplan og SLT- årsrapport.
- Sikre forankring av forebygging blant barn og unge i både kommunens og politiets planverk.
- Politiråd og SLT arbeidsgruppe møtes hhv. 2-3 og 3-4 ganger pr. år.

3.3. SLT-koordineringsgruppe

SLT-koordineringsgruppe er ikke en egen operativ gruppe. Saker som det er viktige å drøfte på ledernivå vil bli tatt opp på utvidede avdelingsledermøter. SLT-koordinator tar opp sakene med kommunalsjef for oppvekst i forkant av møtene slik at de blir satt på sakslisten.

- Leder NAV
- Leder barneverntjenesten
- Leder helsestasjon
- Rektorer ved barneskolene og ungdomsskolen

- Leder psykisk helsetjeneste.

3.3.2. Mandat SLT-koordineringsgruppe (overført til arbeidsgruppe).

- Ha ansvar for den praktiske koordineringen av det kriminalitetsforebyggende arbeidet i Eidskog kommune og skal gjennom SLT- koordinatoren kontinuerlig informere politirådet/SLT-styringsgruppe om gruppas arbeid.
- Årlig utforme en SLT-handlingsplan på bakgrunn av gruppas kunnskap og kompetanse når det gjelder oppvekst vilkår i kommunen. SLT-handlingsplan fremlegges politiråd/SLT-styringsgruppe for godkjenning.
- Ivareta og bekjentgjøre SLT- tiltak/prosjekt innenfor eget ansvarsområde, samt sørge for at tiltakene/prosjektene nedfelles i interne handlingsplaner/virksomhetsplaner og at de iverksettes/implementeres.
- Innhente informasjon fra eget område om barne- og ungdomsmiljøene til møtene (medlemmene får noen minutter hver på møtene).
- På bakgrunn av felles analyse komme med forslag til prosjekter/strategi/tiltak på tvers av sektorgrenser.
- Medlemmene skal sørge for at egen enhet bidrar med ressurser til gjennomføring av planlagte SLT-tiltak/prosjekt.
- Avslutte tiltak som ikke gir resultater eller av annen grunn ikke fungerer.
- Ha ansvar for kompetanseheving om kunnskap innenfor ungdomskriminalitet til politikere og ansatte som arbeider med barn og unge i Eidskog.
- Utveksle informasjon og etablere en felles forståelse av de utfordringer som finnes i kommunen.

3.4. Det utførende nivå /SLT-arbeidsgruppe

I det utførende nivå, finner vi rus- og kriminalitetsforebygging i praksis. Her finner vi alle som er i direkte kontakt med barn og unge.

Eksisterende SLT-arbeidsgruppe er pr. 07.06.2023

- SLT-koordinator, politikontakt, representant fra psykisk helsetjeneste, barnevernstjenesten NAV og PPT, helsesykepleier på ungdomsskolen, ruskonsulent og ungdoms-LOS. SLT-

koordinator har egne møter med sosiallærerne på barneskole og avdelingslederne i barnehagene.

- Øvrige fagpersoner kan innkalles ved behov.
- Utførende nivå kan evt invitere inn næringsliv/handelsstand, frivillige foreninger (f.eks. Røde Kors og Natteravnene), BUA, representant for menighet og andre ved behov. Dette for å koordinere tiltak i lokalsamfunnet utenom de kommunale etatene.

Tiltakene kan være nøye planlagt og langvarige, eller raskt initiert og kortvarige, ut fra tidsaktuelle problemstillinger.

3.5. SLT-koordinatorens rolle

- Koordinatoren skal legge til rette for et nært og godt samarbeid mellom ulike instanser og profesjoner som er involvert i det lokale/kommunale kriminalitetsforebyggende arbeidet, og omkringliggende kommuner. Hovedmålet er å etablere og videreføre et tverretattlig forebyggende arbeid i Eidskog kommune. Fokuset er å forebygge psykososiale problemer, rus og kriminalitet.
- Koordinatoren skal følge konkrete mål fastsatt av politirådet, og handle på vegne av den.
- Koordinatoren har ansvar for å identifisere problemområder, innhente og formidle kunnskap, initiere tiltak, gi ansvar, utøve aktiv samordning.
- SLT-koordinatoren fungerer som «kjentmann» på rusmidler (oppdage og identifisere rusmiddelbruk) og ansvarlig for UTSETT i ungdomsskolen (foreldreveiledningsprogram), radikaliseringskontakt i kommunen opp mot politi og PST
- SLT-koordinator er ansatt i 50 % fast stilling under kommunalsjef for oppvekst.

3.5.1. SLT-koordinatorens hovedoppgaver:

- Koordinere samordning/tiltak i SLT-arbeidet.
 - Innkalle til møter i:
 - Politiråd
 - SLT-gruppe
 - Grensegruppe
 - Aktuelle arbeidsgrupper, herunder:
 - NAV: Lavterskeltilbud for lavinntektsfamilier.

- Barnehage, b- og u-skole: Trygg digital oppvekst.

- Ha et overordnet ansvar for å være pådriver, inspirator, initiativtaker og informasjonsutveksler i alle ledd av samarbeidet.
- Ha oversikt over aktuelle prosjektmidler, og fremme/videreformidle nødvendige søknader.
- Ha oversikt over utviklingen i barne- og ungdomskriminaliteten. (Herunder barne- og ungdomskulturen)
- Være bindeledd mellom kommune og politi.
- Samarbeid med SLT-koordinatorer i øvrige kommuner i regionen, og delta på SLT-nettverksmøter i Innlandet.
- Ansvarlig for gjennomføring av spørreundersøkelsene Ungdata og Ungdata junior i kommunen.
- Observasjon, veiledning og aktiv bistand i overganger mellom barne- og ungdomsskole, og ungdomsskole / videregående skole. Dette for å (blant annet) forebygge:
 - Rusmiddelbruk og -misbruk
 - Frivillig og ufrivillig skolefravær.
 - Etablering av negative gjengkulturer.

3.6. SLT-arbeidsgrupper

Ved spesielle anledninger eller prosjekter kan det oppnevnes ekstra arbeidsgrupper med et spesielt mandat. Dette kan dreie seg om å utarbeide undervisningsopplegg for klasser i forhold til et gitt tema/problemstilling, ha samtalegrupper for barn i rusfamilier, ha temadag om psykisk helse osv. SLT-arbeidsgrupper blir oppnevnt av SLT arbeidsgruppe, ved kartlagt og ønsket behov. SLT arbeidsgruppe bestemmer hvem som skal sitte i de forskjellige arbeidsgruppene, og har det overordnede ansvaret. Hver enkelt arbeidsgruppe har ansvar for å melde sitt arbeide tilbake til SLT-koordinator.

Vedrørende tiltaks- og handlingsplaner for kommunale tjenester, henvises til BTI-modellen:

<https://eidskog.bedreinnsats.no/> som i sum beskriver det forebyggende arbeidet som er gjort i Eidskog i de senere år. Dette har resultert i en [handlingsveileder](#) som skal sikre barn og unge riktig tverrfaglig bistand og oppfølging. Siden er fortsatt under oppbygging.